

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ СОФИЯ
ФАРМАЦЕВТИЧЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА ПО ФАРМАЦЕВТИЧНА ХИМИЯ
1000 СОФИЯ, ул. Дунав № 2
Тел: +359 2 9236505
Факс: +359 2 987 9874

Приета на факултетен съвет с протокол № 4/16.06.2022 г.

ДЕКАН:

(проф. Ал. Златков, дфн)

КАТЕДРА ФАРМАЦЕВТИЧНА ХИМИЯ

УЧЕБНА ПРОГРАМА

по Процеси и апарати в химико-фармацевтичната технология

(профил „Промислена фармация”)

ВКЛЮЧЕНА В УЧЕБНАТА ПРОГРАМА ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО “ФАРМАЦИЯ”.

ОБРАЗОВАТЕЛНА СТЕПЕН: “МАГИСТЪР”

КРЕДИТИ (ECTS): 7

	Семестър	Академични часове/на седмица	Общо академични часове /на академична година
Лекции	VIII	2	30
Практически упражнения	VIII	4	60
Академични часове	VIII	6	90
ТИП КОНТРОЛ:		разработване на курсова работа	Семестриален изпит

АНОТАЦИЯ

Програмата по “Процеси и апарати в химико-фармацевтичната технология” включва синтез и производство на основни групи класически и съвременни лекарствени вещества. Вниманието е насочено към онези лекарствени вещества, които са продукт на българската химико-фармацевтична промишленост, на тези, чиито технологии са разработени от български изследователи и лекарствени вещества, широко прилагани при лечението на социално значимите заболявания.

Характерът и предназначението на продуктите от този дял на химическата промишленост изисква да се обърща сериозно внимание върху качеството на изходните суровини, всички възможни странични реакции и продукти на всеки етап от производствения цикъл и възможностите за пълното отстраняване на съпътстващите вещества и онечиствания. Обсъждат се критериите за производство на фармакопейно чисти лекарствени вещества, както и подходите за безотпадни технологии и опазване на околната среда.

Една от основните задачи на курса е изучаването на устройството, оборудването на цех за синтез на лекарствени вещества, реакторите и техните конструктивни особености, топлинни процеси и видове топлообменници, както и етапите за разработването и създаването на производствен регламент. Освен това, съобразно хорариума на курса, се разглеждат мерките за безопасна работа, поведението при евентуални производствени аварии и нещастни случаи, както и подходящото работно облекло при работа със силно токсични вещества.

В практическата част на курса се предвижда разработване на регламент за производство на лекарствено вещество, на основата на: литературно проучване, посещение в цех за синтез, изолиране и пречистване, както и посещение на лаборатория за анализ и охарактеризиране на произведените продукти с оглед да се затвърдят познати и да се усвоят нови знания и умения в практиката на студентите.

Система за контрол и оценка на студентите: разработване на курсова работа и семестриален изпит – писмен и устен.

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Тема 1.

Въведение. Предмет, задачи и цел на курса. Подходи и етапи при разработването и създаването на оригинални лекарствени вещества. Апаратурно оформление и обезпечаване на процесите в химико-фармацевтичната индустрия. Суровини и материали. Изисквания за качеството на суровините. Съхранение. Отпадъци при фармацевтичното производство и възможности за превръщането им в нетоксични вещества. Ресинтез на препарати с клинично приложение. Изисквания. Производствен регламент. Екологични решения.

Тема 2.

Методи за синтез и технологии за производство на антипиретици и аналгетици от ароматния ред. Суровини, апаратура, технологични особености. Обезвреждане на отпадъчните материали.

Тема 3.

Методи за синтез и технологии за производство на аналгетици, антипиретици и вещества с противовъзпалително действие от хетероцикления ред, производни на пиразолон.

Тема 4.

Нестероидни противовъзпалителни вещества. Технологии за производство на избрани НСПВС от различни химични групи. Особености.

Тема 5.

Методи за синтез и технологии за производство на локаланестетици. Технологично изпълнение. Особености.

Тема 6.

Синтез и производство на някои ноотропни лекарствени вещества. Производство на някои вазодилатори. Технологични особености.

Тема 7.

Технологични особености и подходи при производството на калциеви антагонисти - дихидропиридинови производни. Странични продукти.

Тема 8.

Синтез и производство на вещества с противотуберкулозно действие.

Тема 9.

Сулфонамиди. Производство на изходни вещества за синтез на сулфонамиди. Ацетанилид и други анилиди, които могат да бъдат подлагани на сулфохлориране. Особености при работа с хлорсулфонова киселина. Мерки за безопасност.

Тема 10.

Технология за производство на витамин "С". Пречистване.

Тема 11.

Синтез и производство на някои барбитурати. Възможни пътища и подходи за

получаване на диетилмалонов естер. Условия за провеждане на процесите. Технологични особености.

Тема 12.

Синтез на вещества с антихеморагично действие. Синтез на вещества с антикоагулантно действие. Изходни суровини и материали - получаване и пречистване. Техника за безопасност.

Тема 13.

Синтез на вещества с противотуморно действие. Класификация. Алкилиращи агенти. Особенности при производството на противотуморни вещества от алкилиращ тип.

Тема 14.

Синтез на нитропроизводни. Естери на многовалентни алкохоли с действие върху сърдечносъдовата система. Съхранение и транспортиране на нитропроизводните

Дата:

Изготвил програмата:

(проф. Ал. Златков, дфн)

Ръководител катедра „Фармацевтична химия“:

(проф. Ал. Златков, дфн)